

Una exposició per revivre el passat

crònica

L'exposició *Olot, anys 50*, celebrada des de la vigília de Nadal de 1994 fins al primer cap de setmana de febrer d'enguany, ha constituït un motiu de reflexió i d'evocació del passat per a bona part dels seus visitants. Organitzada pel Museu Comarcal de la Garrotxa i la Fundació la Caixa, l'exposició va ser estructurada partint de la disponibilitat de diversos documents gràfics, com fotografies, fullets de les pel·lícules de les programacions d'aquell decenni, exemplars de les publicacions locals, etc., i d'alguns aparells i vehicles estretament vinculats amb l'època, com un molinet de cafè manual, una ràdio, un vell tresillo, un dels primers i ara ja antics televisors, una vespa i un Biscuter.

Indubtablement, cada ciutat i població del país, per petita que aquesta sigui, compta amb

realitzacions, fets i circumstàncies que van trencar d'alguna manera allò que era comunament quotidià durant els anys cinquanta, és a dir, que formava part de la monòtona història general del país. En plena vigència del nacionalcatolicisme, totes les manifestacions catòliques van tenir un especial protagonisme, essent fàcil de recordar, en aquest sentit, les celebracions de la santa missió i les lluïdes processons del Corpus, amb les coloristes catifes de flors, que mobilitzaven molta gent a l'hora de confeccionar-les, i l'assistència de guàrdies civils, amb uniforme de gala, que custodiaven el Santíssim sota tàlem. Són també anys en què cantar l'himne nacional i el *Cara al sol* formava part dels programes d'ensenyament oficial, sense que s'oblidés aquella coneguda "formació del espíritu nacional".

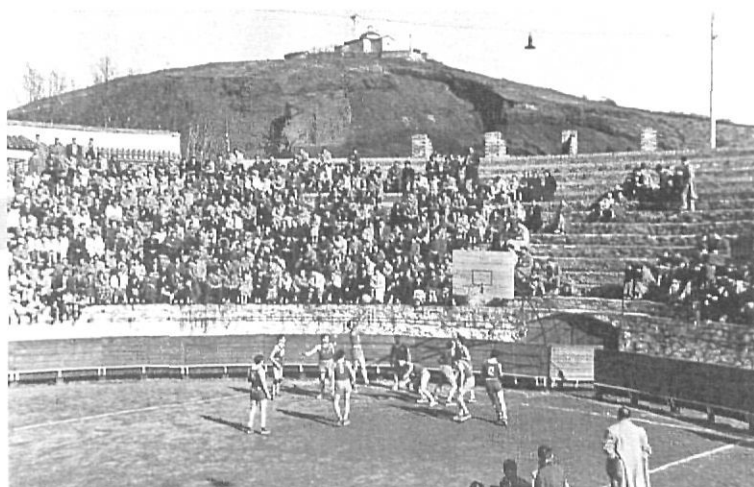
Dins aquest context general, *Olot, anys 50* ha servit per a deixar testimoni de com era la vida en una ciutat catalana de tipus mitjà. S'arrosseguen encara les penúries de la dècada anterior, però ja hi ha una incipient recuperació econòmica i un increment de la producció industrial, de manera que les fàbriques poden donar feina a un flux migratori que arriba de manera progressiva i també a la gent que abandona les zones rurals, on les condicions de vida són més difícils, per tal d'integrar-se a la ciutat. Per a moltes famílies, el pollastre constituïa encara un autèntic plat de festa major. En dies així, de festa assenyalada, com ho era també Nadal, res millor que un bon pollastre cuit al forn: d'aquí

Tres imatges típiques d'Olot als anys 50 i una visita parcial de l'exposició del Museu de la Garrotxa.

que les mestresses de casa concretessin amb el flequer l'hora per portar-li a coure el pollastre, que es convertia en una saborosa delícia per a tots els reunits entorn de la taula familiar. Les estufes de llenya; anar a buscar aigua a la font; les contínues tallades del corrent elèctric; els fogons de carbó; les comunes compartides per la gent de tota una escala; l'afecció per l'esport i majoritàriament pel futbol; les

Dalí a Cadaqués, l'any 1929. I dues obres: de 1923 (a la dreta) i de 1928.

que va publicar rigorosos treballs històrics, literaris i artístics, és una bona mostra de l'esforç que calgué fer i de les dificultats d'índole econòmica que s'havien de superar en aquells anys, fets que van marcar, precisament, la no regularitat de la seva edició. Tenim també, en aquesta mateixa línia d'iniciatives i aportacions particulars, la creació de Ràdio Olot, que comptà amb l'interès de l'alcalde Pere Bretcha, un dels homes que més bon record deixà a la capital garrotxina i que exercí també el càrrec de president de la Diputació de Girona. No pot deixar-se d'esmentar la sortida a la llum de *Misión*, setmanari que nasqué arran de la missió celebrada l'any 1955 i que, essent el portaveu d'Acció Catòlica, competí amb l'altra publicació local, *¡Arriba España!*, que existia a la ciutat des de l'any 1939.

Hi ha qui ha trobat mancances en aquesta exposició sobre els anys cinquanta. D'uns anys tan densos en molts aspectes, amb una forta expansió urbanística i la consolidació del moviment artístic, difícilment podia recollir-se, per limitacions d'espai, tot el que va passar i el va representar per a tanta gent. Però també és cert que el material reunit complí a la perfecció el propòsit de ser un punt de partida perquè cadascú, amb un mínim esforç, pogués tornar mentalment a un període viscut amb intensitat i del qual es poden contar la mar de coses, sovint estretament lligades amb unes sinceres actituds d'ajuda i solidaritat entre veïns i familiars que s'anaren perdent en els decennis següents amb l'arribada del progrés i el canvi de vida que aquest introduí en els hàbits de la societat.

Aquesta ha estat, doncs, una exposició important i de gran transcendència ciutadana, que s'ha completat amb una sèrie de conferències que han ajudat a entendre què significaren i representaren aquells anys cinquanta. Per als més joves ha estat un bon element d'aproximació al passat més immediat; per als qui visqueren aquells període, una oportunitat per recordar uns moments que, vistos ara fredament, poden fins i tot semblar diferents.

JOSEP MURLÀ

festes populars de carrers i barris; anar-se a banyar o a nedar al riu; les fogueres de sant Isidre, sant Joan i sant Pere; l'aplicació de remeis casolans per superar indisposicions i momentànies mancances de salut; sortir a prendre la fresca al carrer durant les nits d'estiu, i tantes i tantes altres coses, formen part d'una història que s'ha deixat enrere però que es va viure amb una conformació pacient en aquell temps de limitades esperances.

Olot, com altres poblacions similars, amb dificultats mantingué el caliu de la cultura i la tradició gràcies a la iniciativa privada i amb un mínim suport oficial, condicionat, és clar, al respecte a la llavors tan invocada "legalidad vigente". L'excel·lent revista *Pyrene*,

